

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2010 m. balandžio 29 d. Nr. FA-P-31-12-18
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2009-06-19 pavedimą Nr. P-31-12

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Roma Niedvarienė (grupės vadovė)
Mindaugas Milkevičius

Auditas pradėtas 2009-06-22
Auditas baigtas 2010-04-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl specialiosios programos pajamų	6
2. Dėl darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamų lėšų, išskyrus išlaidas pagal 2.1 ir 2.7 ekonominės klasifikacijos kodus	9
3. Išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas	11
4. Dėl universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo	13
5. Rekomendacijos	18
Priedai	20

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaudamiesi valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2009 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės pavedimu² atliko vyriausioji valstybinė auditorė Roma Niedvarienė (grupės vadovė) ir valstybinis auditorius Mindaugas Milkevičius.

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2010 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2009 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo ir viešojo intereso gynimo požiūriais.

Audituotas subjektas – Kauno technologijos universitetas, adresas: K. Donelaičio g. 73, 44029 Kaunas. Identifikavimo kodas – 111950581.

Audituojamu laikotarpiu universitetui vadovavo rektorius Raimundas Šiaučiūnas, vyriausiąja buhalterė dirbo Neringa Štrimaitienė.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-06 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

² 2009-06-12 pavedimas Nr. P-31-12.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama universiteto 2009 metų finansinė atskaitomybė:

- Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 3);
- Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2009 m. apyskaita (forma Nr. 4);
- Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6);
- Finansinio turto 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 7);
- Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8);
- Profesinių, aukštesniųjų, aukštųjų mokyklų darbuotojų etatų ir moksleivių bei studentų kontingento plano įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-3),
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Universitetas 2009 metais vykdė tris programas: „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas ir mokslo plėtojimas“, kodas 01.01, „Studentų rėmimas“, kodas 01.02 ir Specialiąją studijų ir mokslo plėtojimo programą, kodas 01.88.

Universitetui 2009 metams įstatymu³ skirta 133 799,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti, o Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁴ skirta 9 124,0 tūkst. Lt studijų krepšeliui numatytų asignavimų.

Šioms programoms įgyvendinti universitetas iš valstybės biudžeto 2009 metais gavo 161 520,7 tūkst. Lt, panaudojo 156 320,0 tūkst. Lt asignavimų: 01.01 programai vykdyti gavo ir panaudojo 91 411,0 tūkst. Lt, 01.02 programai vykdyti gavo ir panaudojo 16 512,0 tūkst. Lt ir 01.88 programai gavo 53 597,7 tūkst. Lt, o panaudojo 48 397,0 tūkst. Lt.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁵.

³ Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2008-12-22 Nr. XI-96 (su vėlesniais pakeitimais), 1, 3 priedėliai.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-10-14 nutarimas Nr.1293 „Dėl studijų krepšeliui 2009 metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų asignavimų paskirstymo“.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

➤ 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 1 563,2 tūkst. Lt. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

➤ 1 proc. Išlaidų sąmatų vykdymo balanso aktyvo likučių, tai yra 2 935,7 tūkst. Lt. Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- vidaus kontrolės veiksmingumo ir nuoseklumo vertinimas (kontrolės testai);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų (įskaitant išlaidas, finansavimą, gautinas ir mokėtinas sumas), ilgalaikio turto (įskaitant trumpalaikį turtą, atsargas ir užbalansines sąskaitas), stipendijų išlaidų ir specialiosios programos pajamų) atliktos mažos apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, analitines ir stebėjimo.

Vykdam 2009 metų valstybinio audito programą, valstybės kontrolieriaus įsakymu⁶ nustatytos šios sisteminių tyrimų sritys:

- specialiųjų programų pajamos;
- darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamos lėšos, išskyrus išlaidas pagal 2.1 ir 2.7 ekonominės klasifikacijos kodus;
- išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-06 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Šiose sisteminių tyrimų srityse buvo atliktos audito procedūros. Nustatyti neatitikimai specialiosios programos pajamų, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamų lėšų, išskyrus išlaidas pagal 2.1 ir 2.7 ekonominės klasifikacijos kodus, ir išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimo srityse (plačiau ataskaitos 1, 2 ir 3 dalyse).

Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu⁷, įvertintas valstybės biudžeto asignavimų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio 2010 metams planavimas teisėtumo požiūriu.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl specialiosios programos pajamų

Iki 2009 m. gruodžio 31 d. galiojo Biudžeto sandaros įstatymo⁸ nuostata, kad biudžetinių įstaigų pajamos – biudžetinių įstaigų, atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose, gaunamos lėšos (išskyrus valstybės rinkliavą, žyminį mokestį ir pajamas už ilgalaikio materialiojo turto nuomą), naudojamos vadovaujantis įstatymais arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais šių įstaigų išlaidoms apmokėti ir kitiems įstaigos poreikiams. Nuo 2010 m. sausio 1 d. pajamos, gautos už trumpalaikio ir ilgalaikio turto nuomą, priskirtos biudžetinių įstaigų pajamoms ir naudojamos šių įstaigų išlaidoms apmokėti ir kitiems įstaigų poreikiams.

Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁹ 22 punkte nustatyta, kad biudžetinių įstaigų pajamos, gautos atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, įmokamos į valstybės biudžetą, 23 punkte nurodyta, kad biudžetinių įstaigų pajamos (išskyrus valstybės rinkliavą, žyminį mokestį ir pajamas už ilgalaikio turto nuomą) naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti ir kitiems įstaigos poreikiams pagal atitinkamas specialiąsias programas.

Pagal minėtų taisyklių 26 punktą, Valstybinės mokslo ir studijų institucijos pajamas už teikiamas paslaugas įmoka į valstybės biudžetą ne rečiau kaip kartą per mėnesį ir kiekvieno ketvirčio paskutinę darbo dieną. Įmokėtos sumos parodomos Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymo¹⁰ nustatyta tvarka.

⁷ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2009-02-06 įsakymas Nr. V-30 „Dėl 2009 metų valstybinio audito programos vykdymo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 4 d.

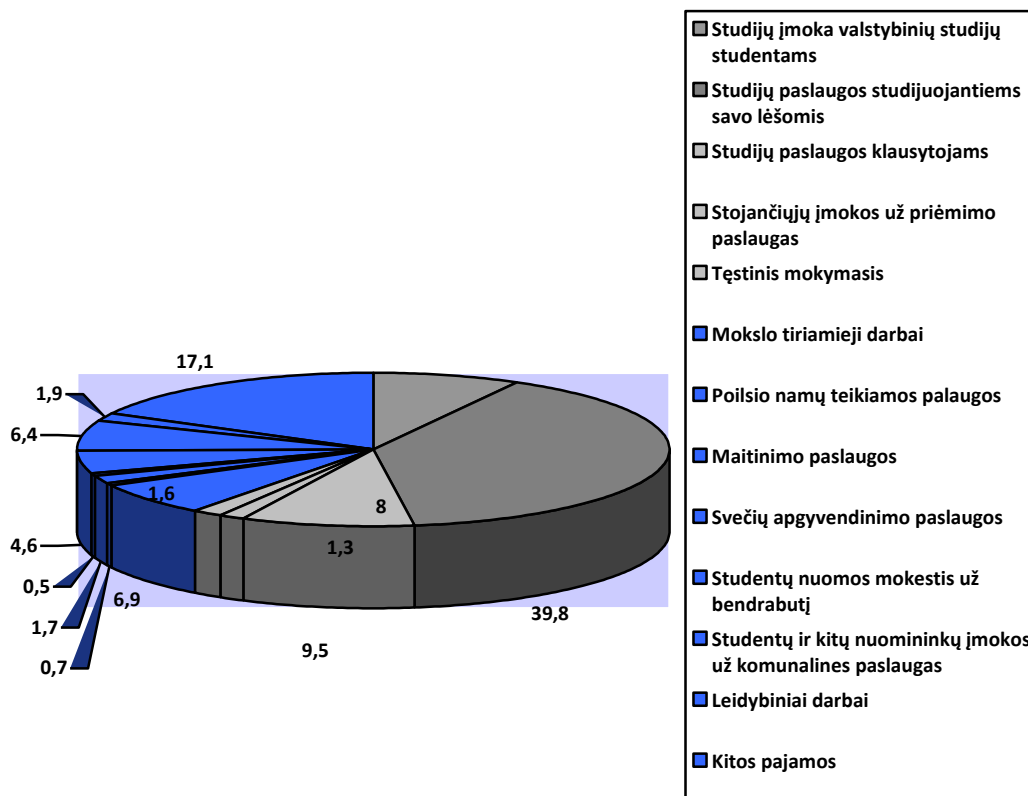
⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-06-07 įsakymas Nr. 164 „Dėl mokslo ir studijų institucijų pajamų už teikiamas paslaugas apskaitos valstybės biudžete tvarkos patvirtinimo“.

Universitetas, vykdydamas specialiąją programą, per 2009 metus faktiškai į valstybės biudžetą įmokėjo šių rūšių gautas pajamas:

- studijų įmoka valstybinių vietų studentams – 4 312,42 tūkst. Lt (8,0 proc.);
- studijų paslaugos studijuojantiems savo lėšomis ir kartojantiems atskirus studijų modulius – 21 505,07 tūkst. Lt (39,8 proc.);
- studijų paslaugos klausytojams – 5 133,38 tūkst. Lt (9,5 proc.);
- stojančiųjų įmokos už priėmimo paslaugas – 716,87 tūkst. Lt (1,3 proc.);
- tęstinis mokymasis, nesusijęs su aukštojo išsilavinimo siekimu – 840,60 tūkst. Lt (1,6 proc.);
- mokslo tiriamieji darbai pagal ūkio subjektų užsakymus – 3 750,67 tūkst. Lt (6,9 proc.);
- universiteto poilsio namų teikiamos paslaugos – 361,16 tūkst. Lt (0,7 proc.);
- maitinimo centro (valgyklų) teikiamos maitinimo paslaugos – 910,79 tūkst. Lt (1,7 proc.);
- svečių apgyvendinimo paslaugos – 270,68 tūkst. Lt (0,5 proc.);
- studentų nuomos mokestis už bendrabutį – 2 476,61 tūkst. Lt (4,6 proc.);
- studentų ir kitų nuomininkų įmokos už komunalines paslaugas – 3 460,69 tūkst. Lt (6,4 proc.);
- leidybiniai darbai, mokomųjų knygų leidyba – 1 019,06 tūkst. Lt (1,9 proc.);
- kitos pajamos – 9 236,3 tūkst. Lt (17,1 proc.).

1 pav. Kauno technologijos universiteto specialiosios programos pajamų rūšių sudėtinės dalys.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Vieną iš didžiausių universiteto specialiosios programos pajamų dalį – 39,8 proc. sudarė pajamos už studijų paslaugas studijavusiems savo lėšomis, 9,5 proc. – studijų paslaugos klausytojams ir 8,0 proc. – studijų įmoka valstybinių vietų studentams.

2009 metais universiteto pajamų planas buvo 35 000,0 tūkst. Lt, gauta 53 597,7 tūkst. Lt pajamų. Viršplaninės pajamos 2009 metais – 18 597,7 tūkst. Lt (53,1 proc. daugiau negu planuota). Pajamų likutis banko sąskaitoje 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 5 200,7 tūkst. Lt.

Atlikę audito procedūras sisteminėje tyrimų srityje nustatėme:

1. universitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis¹¹, nes neužregistravo apskaitoje 513,7 tūkst. Lt studentų įsiskolinimo universitetui už 2009 m. gruodžio mėnesio bendrabučių komunalines paslaugas, todėl šio įsiskolinimo neparodė Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo 178 sąskaitoje „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ ir balanso pasyvo 400 sąskaitoje „Biudžetinių įstaigų pajamos“.

Universitetas nesivadovavo Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių nuostatomis, nes neužregistravo apskaitoje 513,7 tūkst. Lt studentų įsiskolinimo universitetui už 2009 m. gruodžio mėnesio bendrabučių komunalines paslaugas, todėl šio įsiskolinimo neparodė Išlaidų sąmatų vykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo 178 sąskaitoje „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ ir balanso pasyvo 400 sąskaitoje „Biudžetinių įstaigų pajamos“.

Po auditorių pastebėjimo, universitetas ėmėsi priemonių ir informavo, kad 2010 m. kovo 25 d. infrastruktūros prorektorius potvarkiu Nr. PP-29 „Dėl mokesčio už bendrabutį nustatymo kiekvienam KTU bendrabučių gyventojui tvarkos“ universitete buvo pakeista ir supaprastinta mokesčio už bendrabutį nustatymo ir apskaitos tvarka. Remiantis šia tvarka, kompensacija už patirtas komunalines išlaidas bus įskaičiuota į mokesťį už bendrabutį ir įtraukiama į einamojo mėnesio apskaitą.

2. universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis¹² ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis¹³, nes 791,7 tūkst. Lt įmokų iš patalpų nuomininkų už nuomininkams trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas apskaitė universiteto pajamose, o ne kitose biudžetinių įstaigų lėšose.

Universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, 222 p.

¹² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės, 72 p.

taisyklių nuostatomis, nes 791,7 tūkst. Lt įmokų iš patalpų nuomininkų už nuomininkams trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas apskaitė universiteto pajamose, o ne kitose biudžetinių įstaigų lėšose. Dėl to universiteto Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 5) faktiškos įmokos į biudžetą per ataskaitinį laikotarpį padidintos 791,7 tūkst. Lt.

Universitetas rašte¹⁴ nurodė, kad pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 11 straipsnį ir jo oficialius komentarus universitetas turėjo teisę veikti nuomininkų atžvilgiu kaip neatsiskleidęs tarpininkas, nes savo vardu nuomininkui teikia komunalines paslaugas ir šių paslaugų teikimą 2009 m. įformino nuomininkui išrašydamas PVM sąskaitas faktūras. Nuo 2010 m. sausio 1 d. įsigaliojus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartams (VSAFAS), universitetas gautų įplaukų už nuomininkams suteiktas komunalines paslaugas nepripažįsta pajamomis ir mažina sąnaudas.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerijos rašte¹⁵ aiškinama, kad tuo atveju, kai biudžetinė įstaiga yra atsiskaitymų tarp komunalinių paslaugų teikėjų ir nuomininkų tarpininkė, jos gautos įmokos iš nuomininkų už jiems suteiktas komunalines paslaugas, pagal Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo taisyklių¹⁶ 72 punktą galėtų būti priskiriamos kitoms biudžetinių įstaigų lėšoms. Šių įmokų apskaita, remiantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis, turėtų būti tvarkoma sąskaitoje 112 „Kitos lėšos“. Šios įplaukos gali būti naudojamos tiesiogiai iš šios sąskaitos paslaugų teikėjų suteiktoms komunalinėms paslaugoms apmokėti arba, tuo atveju, kai už suteiktas paslaugas apmokama iš biudžeto lėšų – biudžeto lėšų kasinėms išlaidoms atkurti.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, universitetas įmokas iš patalpų nuomininkų už nuomininkams trečiųjų asmenų suteiktas komunalines paslaugas turėjo apskaityti ne universiteto pajamose, o kitose biudžetinių įstaigų lėšose.

2. Dėl darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidoms naudojamų lėšų, išskyrus išlaidas pagal 2.1 ir 2.7 ekonominės klasifikacijos kodus

Atlikę audito procedūras šioje sisteminėje tyrimų srityje nustatėme, kad universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės, 307 p.

¹⁴ Kauno technologijos universiteto 2010-04-23 raštas Nr. 18-1260 „Dėl valstybinio audito ataskaitos projekto“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2006-02 raštas Nr. ((6.3-01)-5K-0604925)-6K-0602013.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais).

klasifikacija¹⁷, nes 558,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio (kodas 2.1.1.1.1) ir 172,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų išlaidas (kodas 2.1.2.1.1.1) neteisingai užregistravo apskaitoje ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje neteisingai nurodė Kitų paslaugų – 61, 5 tūkst. Lt (kodas 2.2.1.1.1.30), Kito nematerialiojo turto – 69,3 tūkst. Lt (kodas 3.1.2.1.15), Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto – 597,5 Lt (kodas 2.2.1.1.1.15) ir Kitų mašinų ir įrengimų – 2,3 tūkst. Lt (kodas 3.1.1.3.1.2) straipsniuose. Dėl to neteisingai sudaryta Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2). Taip pat neteisingai sudaryta forma Nr. B-3 Profesinių, aukštųjų mokyklų darbuotojų etatų ir moksleivių bei studentų kontingento plano įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita, nes joje nenurodytos 558,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio išlaidos.

Universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, nes 558,0 tūkst. Lt išlaidų darbo užmokesčio (kodas 2.1.1.1.1.1) ir 172,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų išlaidas (kodas 2.1.2.1.1.1) neteisingai užregistravo apskaitoje ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje neteisingai nurodė Kitų paslaugų – 61, 5 tūkst. Lt (kodas 2.2.1.1.1.30), Kito nematerialiojo turto – 69,3 tūkst. Lt (kodas 3.1.2.1.15), Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto – 597,5 Lt (kodas 2.2.1.1.1.15) ir Kitų mašinų ir įrengimų – 2,3 tūkst. Lt (kodas 3.1.1.3.1.2) straipsniuose. Dėl to neteisingai sudaryta Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2). Neteisingai sudaryta ir forma Nr. B-3 Profesinių, aukštųjų mokyklų darbuotojų etatų ir moksleivių bei studentų kontingento plano įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaita, nes joje nenurodyta 558,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio išlaidų.

Universiteto vyriausioji buhalterė nesivadovavo universiteto rektoriaus įsakymu¹⁸ patvirtintais vyriausiojo buhalterio pareiginiiais nuostatais, nes neužtikrino finansinių ir ūkinių operacijų teisėtumo ir tinkamo dokumentų įforminimo kontrolės. Pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės¹⁹, už buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui bei už apskaitos informacijos patikimumą atsako universiteto vyriausioji buhalterė.

Atkreipiame dėmesį, kad universitetas savo etatiniams darbuotojams, kurie atliko remonto darbus ūkio būdu, mokėjo priemokas už papildomai atliktus darbus. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos²⁰ II. dalies 2.1.1 punkte nurodyta, kad darbo

¹⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, 2.1.1 p.

¹⁸ Kauno technologijos universiteto rektoriaus 2003-11-04 įsakymas Nr. A-482, 12 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, 20 p., 20.3 p., 20.5 p.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais).

užmokestį sudaro visas darbo užmokestis, išmokamas darbuotojams. Į darbo užmokesčio pinigais straipsnį įtraukiamas užmokestis darbuotojams pinigais už suteiktas paslaugas, darbo užmokestis pinigais apima tokias darbo užmokesčio rūšis: pagrindinį darbo užmokestį, papildomą užmokestį už viršvalandžius, naktinį darbą ir darbą savaitgaliais, priedus ir premijas, metinį papildomą atlyginimą, atostoginius.

Pastebėtina ir tai, kad Lietuvos Respublikos finansų ministerija raštu²¹ universitetą informavo, kad mokslo ir studijų institucijos joms skirtus asignavimus turi naudoti pagal nustatytą tvarka patvirtintas sąmatas pagal visus išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius. Taip pat nurodė, kad Biudžeto sandaros įstatymo 6 straipsniu suteikiama teisė biudžetinais metais keisti patvirtintą jų vadovaujamų biudžetinių įstaigų programoms numatytų biudžetinių asignavimų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį, todėl universitetui, kaip asignavimų valdytojui, netiksliai ar neteisingai sudarius sąmatą, suteikiama teisė ją tikslinti. Rašte taip pat nurodyta, kad, vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis²², ūkinės operacijos turi būti registruojamos pagal jų turinį, neatsižvelgiant į tai, pagal kurį išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnį buvo suplanuotos, t.y. netikslus sąmatos sudarymas neturi daryti įtakos ūkinių operacijų rodymui finansinėse ataskaitose.

Atsižvelgiant į tai, kas buvo išdėstyta, universitetas savo etatiniams darbuotojams, kurie atliko remonto darbus ūkio būdu, išmokėtas priemokas už papildomai atliktus darbus (558,0 tūkst. Lt darbo užmokesčio ir 172,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokų išlaidas), turėjo apskaitoje užregistruoti ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2009 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodyti Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, o ne Kitų paslaugų – 61, 5 tūkst. Lt, Kito nematerialiojo turto – 69,3 tūkst. Lt, Ilgalaikio materialiojo turto einamojo remonto – 597,5 Lt ir Kitų mašinų ir įrengimų – 2,3 tūkst. Lt straipsniuose.

3. Išlaidų Valstybės investicijų programos projektams efektyvumo ir teisėtumo vertinimas

Universitetas, įgyvendindamas investicijų projektą „III rūmų pastato Kaune, Laisvės al. 13, kapitalinis remontas“, su TŪB „Virmalda“ sudarė statybos rangos sutartį²³, pagal kurią iš bendrovės už 7 145,0 tūkst. Lt įsigijo III rūmų pastato kapitalinio remonto darbus. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁴ universitetui šiam projektui įgyvendinti 2009 metams skirta ir panaudota 1 515,0 tūkst. Lt asignavimų.

²¹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2009-06-28 raštas Nr.((2.33-01)-5K-0915268)-6K-0906609.

²² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais).

²³ 2006-07-10 statybos rangos sutartis Nr. 95-06/25.

²⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-01-21 nutarimas Nr. 51 (su vėlesniais pakeitimais) „Dėl valstybės investicijų 2009-2011 metų programoje numatytų 2009 metams kapitalo investicijų paskirstymo“.

Atlikę audito procedūras sisteminiėje tyrimų srityje nustatėme:

– pagal tuo metu galiojusias Viešųjų pirkimų įstatymo²⁵ nuostatas pirkimo sutartyje turėjo būti įrašyta, kad pirkimo sutarties sąlygos sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti keičiamos, tačiau statybos rangos sutartyje ši nuostata nebuvo įrašyta;

– statybos rangos sutarties 3 priede (Kainodaros taisyklės) numatyta, kad sutartyje nustatyta kaina gali būti keičiama tik rangovui pateikus Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės pažymą apie statybos darbų kainų pokyčius, šie pokyčiai metų laikotarpiu negali būti mažesni nei 3 proc. Pagal Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodiką²⁶ kainodaros taisyklės turi atitikti tiek perkančiosios organizacijos, tiek tiekėjo interesus. Perkančioji organizacija negali prisiimti per didelės rizikos dėl sutarties kainos. Todėl tokios sutarties sąlygos negalėjo užtikrinti perkančiosios organizacijos interesų.

Atsižvelgdami į tai, kad pagal Statistikos departamento skelbiamus 2009 m. statybos kainų indeksus yra nustatytos statybos kainų mažėjimo tendencijos, audito metu atlikome kiekvieno mėnesio (nuo 2009 m. sausio mėn. iki 2009 m. kovo mėn.) atliktų statybos darbų kainų perskaičiavimą. Statybos sąnaudų kainų pokyčiui įvertinti taikėme Statistikos departamento skelbiamus statybos sąnaudų kainų indeksus. Nustatėme, kad bendra 2009 metais atliktų statybos darbų kaina galėjo būti iki 83,0 tūkst. Lt mažesnė.

Universitetas paaiškino, kad Statistikos departamento tinklalapyje apie sumažėjusias statybos sąnaudų kainas už 2009 m. I ketv. buvo pateikta tik 2009 m. birželio mėn., todėl įvertinus statybos kainų pasikeitimo indekso paskelbimo laiką ir atliktų darbų aktavimo laiką, kainų pokytis galėjo būti 35,1 tūkst. Lt.

Atkreipiame dėmesį, kad universitetas neinicijavo statybos sąnaudų kainų perskaičiavimo pagal pasikeitusius statybos sąnaudų kainų indeksus, todėl nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatyme²⁷ nustatyto pirkimų tikslo – vadovaujantis šio įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, todėl 35,1 tūkst. Lt buvo panaudota neekonomiškai.

Universitetas neinicijavo statybos sąnaudų kainų perskaičiavimo pagal pasikeitusius statybos sąnaudų kainų indeksus, todėl nepasiekė Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyto pirkimų tikslo – vadovaujantis šio įstatymo reikalavimais sudaryti pirkimo sutartį, leidžiančią įsigyti perkančiajai organizacijai reikalingų prekių, paslaugų ar darbų, racionaliai naudojant tam skirtas lėšas, todėl 35,1 tūkst. Lt buvo panaudota neekonomiškai.

²⁵ Viešųjų pirkimų įstatymas, 2005-12-22 Nr. X-471, 18 str. 6 d. 11 p.

²⁶ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintos Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodikos 4.2 p.

²⁷ Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (su vėlesniais pakeitimais), 3 str. 2 d.

Pastebėtina, kad universitetas ėmėsi priemonių ir informavo, kad atsižvelgdamas į audito metu išsakytas pastabas, inicijavo 2006 m. liepos 10 d. statybos rangos sutarties Nr. 95-06/25 pakeitimą, numatant kainos perskaičiavimą pagal bendro kainos lygio kitimą, vadovaujantis Viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodika.

4. Dėl universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo

Universitete 2009 m. buvo patvirtintos 2 557 pareigybės: 37 – vadovaujančiųjų darbuotojų, 95 – mokslo darbuotojų, 955 – dėstytojų ir 1 470 – kitų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis. 2009 m. gruodžio 31 d. buvo užimtos visos pareigybės.

Universiteto vadovaujančiųjų darbuotojų, mokslo darbuotojų, dėstytojų ir kitų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, darbo užmokesčiui ir autoriniam atlyginimui 2009 metais panaudota 90 011,2 tūkst. Lt, iš jų:

- 82 359,5 tūkst. Lt valstybės biudžeto lėšos (91,5 proc. visų panaudotų lėšų), iš jų:
 - tarnybinis atlyginimas – 63 164,4 tūkst. Lt;
 - priedai ir priemokos – 15 676,4 tūkst. Lt (4 241,4 tūkst. Lt 01.01 programai vykdyti panaudotų lėšų, 11 435,0 tūkst. Lt 01.88 specialiajai programai vykdyti panaudotų lėšų);
 - vienkartinės išmokos – 86,0 tūkst. Lt (01.88 specialiajai programai vykdyti panaudotų lėšų);
 - autorinis atlyginimas – 3 432,7 tūkst. Lt (01.88 specialiajai programai vykdyti panaudotų lėšų).
- 7 651,7 tūkst. Lt kitos universiteto lėšos (8,5 proc. visų panaudotų lėšų), iš jų:
 - vienkartinės išmokos – 79,9 tūkst. Lt;
 - autorinis atlyginimas – 2 080,9 tūkst. Lt (1 649,3 tūkst. Lt – iš pavedimų lėšų, 431,6 Lt – vykdant tarptautinius projektus);
 - atlyginimai – 3 069,5 tūkst. Lt (už projektų vykdymą ir už ūkio subjektams atliktas paslaugas);
 - priedai ir priemokos – 2 421,4 (už projektų vykdymą ir už ūkio subjektams atliktas paslaugas).

Universiteto vadovaujančiųjų darbuotojų, mokslo darbuotojų, dėstytojų ir kitų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, didžiausią darbo užmokesčio dalį – 73,6 proc. sudarė tarnybinis atlyginimas, 20,1 proc. – priedai ir priemokos, 6,1 proc. – autorinis atlyginimas ir 0,2 proc. – vienkartinės išmokos.

Duomenys apie universiteto darbuotojams 2009 m. apskaičiuotą darbo užmokestį ir autorinį atlyginimą iš visų lėšų šaltinių pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Duomenys apie universiteto darbuotojams 2009 m. apskaičiuotą darbo užmokestį ir autorinį atlyginimą iš visų lėšų šaltinių (tūkst. Lt)

Darbuotojų kategorijos	Pareigybių skaičius	Užimtos pareigybės	Darbo užmokestis, iš viso	Iš to skaičiaus:			Autorinis atlyginimas	Vid. vieno darb. atlyg. per metus kartu su autoriniu atlyginimu	Vid. vieno darb. atlyg. per mėn. kartu su autoriniu atlyginimu
				tarnybinis atlyginimas	priedai ir priemokos	vienkartinės piniginės išmokos			
Vadovaujantys darbuotojai*	37	37	3 332,7	1 988,0	1 343,7	1,0	97,4	92,7	7,7
Mokslo darbuotojai ir dėstytojai	1 050	1 050	54 058,5	44 244,7	9 763,7	50,1	3 970,8	55,3	4,6
Darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis	1 470	1 470	27 106,4	20 001,1	6 990,5	114,8	1 445,4	19,4	1,6
Iš viso	2 557	2 557	84 497,6	66 233,8	18 097,9	165,9	5 513,6	35,2	2,9

*Vadovaujantys darbuotojai – rektoriai, prorektorai, fakultetų dekanai, prodekanai, tarptautinio studijų centro direktorius ir jo pavaduotojas, Panevėžio instituto direktorius, Akademinės pažangos centro direktorius, Kūno kultūros centro direktorius, Informacinių technologijų plėtros instituto direktorius.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pažymėtina, kad 2009 metais universiteto rektoriui, prorektoriams, universiteto akademinį padalinį vadovams ir jų pavaduotojams, einantiems universitete dėstytojo pareigas, 2009 m. iš valstybės biudžeto ir kitų lėšų išmokėta iš viso 2 487,9 tūkst. Lt, iš jų:

- 1 822,2 tūkst. Lt tarnybinio atlyginimo;
- 179,9 tūkst. Lt (arba 9,9 proc.) priedų ir priemokų iš 01.01 programos;
- 368,4 tūkst. Lt (arba 20,2 proc.) priedų ir priemokų iš 01.88 programos;
- 117,4 tūkst. Lt (arba 6,4 proc.) priedų ir priemokų iš kitų universiteto lėšų.

Universitete atrankos būdu patikrinus darbuotojų tarnybinių atlyginimų koeficientus, nustatyta, kad vadovaujančiųjų darbuotojų, dėstytojų ir mokslo darbuotojų koeficientai neviršijo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁸ patvirtintame apraše nurodytų tarnybinių atlyginimų koeficientų, kitų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tarnybinių atlyginimų koeficientai

²⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-04-04 nutarimu Nr. 337 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintas Mokslo ir studijų institucijų vadovų, jų pavaduotojų, akademinį padalinį vadovų, jų pavaduotojų, mokslinių sekretorių, mokslo darbuotojų, kitų tyrėjų ir dėstytojų darbo apmokėjimo sąlygų aprašas, 14.1–14.4 p.

nustatyti, laikantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁹ patvirtintų tarnybinių atlyginimų koeficientų. 2009 metais universiteto rektoriui nustatytas mėnesinis darbo užmokestis (tarnybinis atlyginimas ir priedas) neviršijo universiteto mokslo darbuotojų ir dėstytojų praėjusių metų keturių vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių.

Atrankos būdu patikrinus universiteto vadovaujantiems darbuotojams, dėstytojams, mokslo darbuotojams ir kitiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, skirtas vienkartinės pinigines išmokas, neatitikimų nenustatyta.

1. Universitete 2009 metais kitiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, buvo skirti priedai už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų vykdymą ir priemokos už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) atlikimą arba papildomų darbų vykdymą. Šių priedų ir priemokų reglamentavimas numatytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“³⁰. Pažymėtina, kad atrankos būdu patikrinus universiteto darbuotojams skirtus ir išmokėtus priedus bei priemokas nustatyta, kad universiteto struktūrinių padalinių vadovams, kurių darbo apmokėjimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“³¹, buvo mokami ne tik tarnybinio atlyginimo dydžio personaliniai priedai, bet ir priemokos už papildomų darbų vykdymą, nors minėtas nutarimas priemokų skyrimo už papildomų darbų vykdymą struktūrinių padalinių vadovams nenumato.

Pažymėtina, kad Valstybės kontrolė raštu³² kreipėsi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijas, prašydama paaiškinti, ar universiteto struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams, be personalinių priedų, pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą³³ gali būti skiriamos priemokos už paskirtus papildomus darbus, taip pat ar universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatų 17.10 punktas, numatantis galimybę iš specialiųjų programų lėšų skirti darbuotojams priedus ir priemokas iki 300 procentų darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo, neprieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimui „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“³⁴.

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais), 5,2 p.

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, 5.1 p.

³² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2010-02-10 raštas Nr. S-(31-1220)-229 „Dėl priemokų mokėjimo iš specialiosios programos lėšų“.

³³ Ten pat

³⁴ Ten pat.

Minėtos ministerijos raštais³⁵ informavo, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“³⁶ 5 punktą, įstaigos vadovas turi teisę, neviršydamas darbo užmokesčiui skirtų lėšų, nustatyti vadovo pavaduotojams, struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams iki 0,7 tarnybinio atlyginimo dydžio personalinius priedus, *kitiems darbuotojams* – priedus už aukštą kvalifikaciją, skubių, svarbių ar sudėtingų darbų (užduočių) vykdymą, priemokas už laikinai nesančių darbuotojų funkcijų (pareigų) arba raštišku darbuotojų sutikimu – papildomų darbų vykdymą (jeigu nesudaroma papildoma darbo sutartis), nurodant konkretų terminą, bet ne ilgesnį kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Bendra priedo ir priemokos suma neturi viršyti darbuotojo 0,9 tarnybinio atlyginimo dydžio. Ministerijos nurodė, kad minėtas nutarimas nenumato priemokų už papildomų darbų vykdymą skyrimo struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams.

Universitete, pažeidžiant minėto nutarimo reikalavimus, 2009 metais struktūrinių padalinių vadovams buvo skirta ir išmokėta 121,3 tūkst. Lt priedų ir priemokų, iš jų: 3,7 tūkst. Lt – iš 01.01 programos ir 117,6 tūkst. Lt – iš 01.88 programos lėšų.

Universitetas rašte paaiškino, kad, atsižvelgiant į universitetui įstatymų suteiktą autonomiją bei tai, jog tam tikra dalimi lėšų universitetas disponuoja savarankiškai, kyla klausimas ar poįstatyminiu teisės aktu galima nustatyti kitokį reglamentavimą, susiaurinantį garantijas, numatytas Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir tuo pačiu diskriminuojantį dalį darbuotojų (ne mokslo darbuotojus) dirbančių toje pačioje institucijoje. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 511 nėra specialaus pobūdžio teisės aktas, taikytinas aukštosios mokykloms, o yra skirtas reglamentuoti visų biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimą. Specialus teisės aktas reglamentuojantis aukštųjų mokyklų darbuotojų darbo apmokėjimą yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 337, tačiau šis nutarimas nereglamentuoja *ne mokslo darbuotojų* darbo apmokėjimo. Taip pat rašte nurodė, kad universitetas darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatais, naudodamasis jam Konstitucijos ir įstatymų suteikta autonomija, reglamentavo savo darbuotojų darbo apmokėjimą, nepažeisdamas specialaus teisinio reglamentavimo, t.y. Mokslo ir studijų įstatymo, LR Vyriausybės nutarimo Nr. 337 ir Seimo nutarimu tvirtinto Statuto. Taip pat nurodė, kad rektorių konferencija ne kartą kreipėsi į Vyriausybės institucijas, siekdama atkreipti dėmesį į nevienodas universitetų darbuotojų apmokėjimo sąlygas. Universitetas, suprasdamas sudėtingą šalies ekonominę padėtį, neprašo papildomų lėšų iš valstybės biudžeto, tačiau nori turėti galimybę kaip ir akademinų padalinių vadovams, kurių darbo apmokėjimą reglamentuoja LR Vyriausybės nutarimas Nr. 337, taip ir

³⁵ LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 2010-03-01 raštas Nr. (11.10-53) SD-1329 „Dėl priemokų mokėjimo iš specialiosios programos lėšų“, LR finansų ministerijos 2010-02-26 raštas Nr. ((2.34-02)-5K-1003351)-6K-1001884 „Dėl priemokų mokėjimo iš specialiosios programos“.

³⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

padalinių vadovams, kurių atlyginimą reglamentuoja LR Vyriausybės nutarimas Nr. 511, iš specialiosios programos (savo uždirbtų pajamų) mokėti priemokas už įprastą krūvį viršijančią veiklą ar papildomai atliekamus darbus.

Išnagrinėjus universiteto pateiktą pastabą ir atsižvelgiant į audito metu surinktus įrodymus bei Valstybės kontrolei pateiktus ministerijų išaiškinimus, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. liepos 8 d. nutarimas Nr. 511 nenumato priemokų už papildomų darbų vykdymą skyrimo struktūrinių padalinių vadovams ir jų pavaduotojams, universitetas, skirdamas struktūrinių padalinių vadovams priedus ir priemokas už papildomų darbų vykdymą, pažeidė minėto nutarimo reikalavimus.

Universitete, pažeidžiant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ reikalavimus, 2009 metais struktūrinių padalinių vadovams buvo skirta ir išmokėta 121,3 tūkst. Lt priedų ir priemokų, iš jų: 3,7 tūkst. Lt – iš 01.01 programos ir 117,6 tūkst. Lt – iš 01.88 programos lėšų.

2. Universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatuose³⁷ nustatyta, kad tarnybinių atlyginimų priedų ir priemokų suma neturi viršyti 300 proc. darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo, tačiau priedo ir priemokos dalis, išmokėta iš valstybės biudžeto lėšų (išskyrus specialiųjų programų lėšas), neturi viršyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose nustatytų dydžių. Atkreipiame dėmesį, kad minėto punkto nuostata prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo³⁸ „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ iki 2009 m. rugpjūčio 22 d. galiojusiai nuostatai, kad bendra priedų ir priemokų suma neturi viršyti darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo dydžio, o nuo 2009 m. rugpjūčio 23 d. – neturi viršyti nustatyto 0,9 tarnybinio atlyginimo dydžio. Atrankos būdu patikrinus kitiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis, skirtus priedus ir priemokas, neatitikimų nenustatyta.

Pagal Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos finansų ministerijų Valstybės kontrolei pateiktus išaiškinimus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarime³⁹ „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nėra numatyta galimybė darbuotojams, kurių darbas apmokamas pagal šį nutarimą,

³⁷ Universiteto Senato 2007-06-20 nutarimas Nr. 40 (2009-09-23 Senato nutarimo Nr. 33 redakcija), 17.10 p.

³⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, 5.2 p.

³⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“.

mokėti priedų ir priemokų iki 300 procentų tarnybinio atlyginimo, todėl universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatų 17.10 punktas prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo nuostatoms.

Universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatų 17.10 punktas, numatantis galimybę iš specialiųjų programų lėšų skirti darbuotojams priedus ir priemokas iki 300 procentų darbuotojui nustatyto tarnybinio atlyginimo, prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nuostatoms.

Universitetas raštu informavo, kad, atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės siūlomą rekomendaciją, iki 2010 m. spalio 1 d. pateiks Senatui svarstyti darbo apmokėjimo nuostatų pakeitimo galimybės klausimą.

Pažymėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymą⁴⁰ biudžeto asignavimų valdytojas – rektorius privalėjo užtikrinti paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą.

Atkreipiame dėmesį, kad, vadovaujantis Valstybės kontrolės įstatymu⁴¹, pasibaigus auditui, dėl audito metu nustatytų reikšmingų teisės aktų pažeidimų pagal audito ataskaitas valstybės kontrolierius arba jo pavaduotojai turi teisę priimti sprendimą.

Universitete atlikus audito procedūras nustatyta, kad universiteto vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus, atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus, yra sukurtos pagrindinės vidaus kontrolės procedūros, tačiau audito metu nustatyti reikšmingi vidaus kontrolės trūkumai specialiosios programos pajamų, darbo užmokesčio ir investicijų programos projektų vykdymo srityse rodo, kad vidaus kontrolės sistema veikia nepatikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

5. Rekomendacijos

Universitetas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktos rekomendacijos buvo informuotas Valstybės kontrolės 2010 m. vasario 24 d. raštu Nr. S-(31-1220)-276 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“. Pažymėtina, kad universitetas neatitikimą ištaisė ir rekomendaciją įgyvendino.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus, rekomenduojame:

⁴⁰ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 5 str. 1 d. 7 p.

⁴¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymas, 1995-05-30 Nr. I-907 (su vėlesniais pakeitimais), 17 str.

1. Ištaisyti nustatytus neatitikimus, išanalizuoti likučius pagal kiekvieną sąskaitą, įvertinti, pripažinti juos ir naujojo plano registravimo sąskaitose užregistruoti patikslintus pradinius likučius (žr. ataskaitos 1 ir 2 dalis).

2. Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka inicijuoti 2006 m. liepos 10 d. statybos rangos sutarties Nr. 95-06/25 pakeitimą, numatant kainos perskaičiavimą pagal bendro kainų lygio kitimą, vadovaujantis Viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodika (žr. ataskaitos 3 dalį).

3. Patikslinti universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatus, kad jie neprieštarėtų teisės aktų reikalavimams (žr. ataskaitos 4 dalies 2 punktą).

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Roma Niedvarienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Kauno technologijos
universitete atlikto finansinio
(teisėtumo) audito rezultatų“ priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

(dokumento data, registracijos numeris)

(dokumento sudarymo vieta)

Rekomendacijos eilės Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Ištaisyti nustatytus neatitikimus, išanalizuoti likučius pagal kiekvieną sąskaitą, įvertinti, pripažinti juos ir naujojo plano registravimo sąskaitose užregistruoti patikslintus pradinis likučius (žr. ataskaitos 1 ir 2 dalis).	Kauno technologijos universitetas	Įvertinus neatitikimus, bus patikslinti naujojo plano sąskaitose užregistruoti likučiai	2010-05-30
2.	Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka inicijuoti 2006 m. liepos 10 d. statybos rangos sutarties Nr. 95-06/25 pakeitimą, numatant kainos perskaičiavimą pagal bendro kainų lygio kitimą, vadovaujantis Viešojo pirkimo-pardavimo sutarčių kainos ir kainodaros taisyklių nustatymo metodika (žr. ataskaitos 3 d.).	Kauno technologijos universitetas	Inicijuotas 2006 m. liepos 10 d. statybos rangos sutarties Nr. 95-06/25 pakeitimas	2010-05-15
3.	Patikslinti universiteto darbuotojų darbo apmokėjimo nuostatus, kad jie atitiktų teisės aktų reikalavimus (žr. ataskaitos 4 d. 2 p.).	Kauno technologijos universitetas	Bus pateikti Senatui svarstyti darbo apmokėjimo nuostatų pakeitimai	2010-10-01
Rektorius		Raimundas Šiaučiūnas		
N. Štrimaitienė 8-37-300060				